Ao. 1838. Vrijdag, den 28 September. No. 78.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Door den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen* zijn, dd. 15 September l.l., excutoir verklaard en ter invordering verzonden de primitive Kohieren van het Patentregt, over het dienstjaar 18⅜, van de Gemeenten of Kantoren: *Groningen*, *Hoogkerk* en *Nieuwe Pekela.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* brengen ter kennis van alle met Onbepaald Verlof zijnde ONDEROFFICIEREN en MANSCHAPPEN van het EERSTE BATALJON der EERSTE AFDEELING *GRONINGSCHE SCHUTTERIJ*, alsmede der daarbij behoorende HALVE KOMPAGNIE *ARTILLERIE*, dat de INSPECTIE, welke, krachtens het 7de artikel van Zijner Majesteits Besluit van den 25 Julij 1834, no. 88, in de Maand OCTOBER aanstaande moet plaats hebben, bepaald is op MAANDAG, den EERSTEN OCTOBER aanstaande, des morgens te 10 uren, op de ONBEPLANTE OSSENMARKT alhier; zullende de bedoelde Verlofgangers aldaar moeten verschijnen in VOLLE WAPENRUSTING (GROOT TENUE) en voorzien zijn van al hun Groot-, Klein- en Veld-equipement, hetwelk aan hen bij het vertrek met onbepaald Verlof is gelaten, en wordende zij verwittigd, dat degenen hunner, die bij deze Inspectie mankeren, zonder wettige redenen daartoe te hebben, of zich gedurende dezelve niet behoorlijk gedragen, of wel hunne Kleeding en Wapenen hebben verwaarloosd, bij het korps disciplinair zullen worden gestraft, in zoo verre er geene termen bestaan, om hen aan den Krijgsraad over te geven; alles in gevolge aanschrijving van den Heer Directeur-Generaal van Oorlog, van den 24 September 1834, no. 23, en den 4 Februarij 1835, no. 49.

En opdat deze kome ter kennis van de belanghebbenden, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst worden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 20 September 1838.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De **DISTRIKTS-KOMMISSIE** van het FONDS: *ter Aanmoediging en Ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden*, gevestigd te *Groningen*, brengt ter kennis van de Deelgeregtigden, dat zij door het Hoofdbestuur, op haar verzoek, is gemagtigd, om, in plaats van om de *zes*, voortaan om de *drie* maanden de Gratificatiën uit te keeren; en dat dien ten gevolge de eerste drie-maandelijksche uitkeering zal geschieden op Maandag, den 1 October 1838.

De Distrikts-Kommissie voornd.:

A. VAN PANHUIJS, *Presid.*

G. W. EEKHOUT, *Secret.*

ITALIE.

MILAAN den 7 September.

De verlichting, welke op den avond van den intogt van HH. MM. den Keizer en de Keizerin alhier plaats had, was allerluisterrijkst. Iets buitengewoons waren de twee transparenten, welke de heer *Mendel*, een der rijkste kooplieden uit deze stad, daartoe heeft doen vervaardigen. Dezelve bestonden uit twee schilderijen van briljanten, robijnen, smaragden, andere edelgesteenten en groote paarlen. Eene derzelven stelde den keizerlijken arend en de wapens van het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk voor, alsmede het naamcijfer van Z. M. In de andere merkte men op het naamcijfer van H. M. de Keizerin, doorvlochten met guirlandes van bloemen en geniën. De hoogte dezer schilderijen was twee ellen, de lengte eene el. De inscriptiën bestonden uit letters van een' halven duim grootte, in briljanten à jour gezet, waarin men schitterende solitaires opmerkte. De geniën, mede uit diamanten bijeengebragt, hielden eene guirlande van paarlen vast, onder dewelke men eenen ronden opmerkte van 79 greinen gewigt, de ligtste van de anderen waren 38 greinen, alle zeer schitterend en wit van kleur. Deze onvergelijkelijke kunststukken hebben ten minste eene waarde van twee millioenen livres.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT den 21 September.

De Koningin van Griekenland is den 17den te Bern aangekomen, waar zij door haren vader, den hertog van Oldenburg, werd opgewacht.

— Een koopman te Dantzig, van Poolsche afkomst, is onlangs gearresteerd en naar de vesting Weichselmunde gevoerd, op vermoeden van Poolsche vlugtelingen en zendelingen der Fransche revolutionairen in zijn huis verborgen te hebben. Ook in de Russisch-Poolsche provincien hebben op nieuw arrestatiën plaats gehad.

— De vijandelijkheden tusschen de Engelschen en Perzianen zouden, volgens berigt uit Bagdad, bij Buschina begonnen en tot nadeel der laatsten uitgeloopen wezen. Het beleg van Herat was, zonder het sluiten van een vredesverdrag, opgeheven, zoodat de troepen van den Schah van twee kanten te gelijk bedreigd werden. Tevens doen de vroegere Kroonpretendenten, de neven van den Schah, hunne aanspraken met vernieuwde kracht gelden. Sommigen vreesden, dat het weldra tot dadelijkheden tusschen de Engelsche en Russische troepen komen zoude, en verwonderden zich, dat *Ridschid*-pacha, aan wiens beleid zij het voornamelijk toeschrijven, dat de vrede in het Oosten tot hiertoe bewaard was, in een zoo hagchelijk tijdstip uit Konstantinopel verwijderd en met zendingen aan Europesche Hoven belast is geworden.

— Te Bern is den 12den, des nachts te half twee, een huis geheel en een ander daaraan belendend ten deele ingestort. Als een zonderling geluk mag men beschouwen, dat hierbij niet meer dan twee menschen, eene meid en een jongeling, het leven verloren hebben. Een geheel gezin van vader, moeder en zes kinderen is door het kruisen der balken behouden gebleven.

— Uit Alexandrië wordt, in het begin van September, geschreven, dat de Nijl in de laatste week van Augustus zoo laag gebleven was, dat geheel Egypte daardoor in schrik begon te geraken. Sedert is echter het water snel gestegen, zoodat men zich ten minste met eenen middelmatigen oogst durft vleijen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 22 September.

Voor eenige dagen is een Joodsch Hongaarsch Rabijn in de Anglicaansche kapel van Bethnalgreen te Londen, in tegenwoordigheid van een groot aantal bekeerde Israeliëten, openlijk gedoopt. De professor *Alexander* las de gebeden in de Hebreeuwsche taal en heeft den neophyt den Heiligen Doop toegediend. Sedert eenigen tijd telt men zeer vele bekeerlingen onder de Joden; twee der nieuw bekeerden waren zeer geachte voorlezers in de Synagogen van Bohemen en Hanover.

— De dagbladen berigten ons heden, dat de heer *Green* voornemens is, aanstaanden Dingsdag met de groote Nassau-ballon op te gaan, in gezelschap van den heer *Amburgh* en eenen van diens Bengaalsche tijgers. De heer *Green* is, zegt men, dagelijks bezig, zich met zijnen nieuwen reisgenoot gemeenzaam te maken, en is reeds met hem op eenen vriendschapelijken voet. Intusschen worden alle noodige maatregelen genomen, om met den tijger niet alleen gedurende de reis in de lucht in vrede en vriendschap te leven, maar ook, om hem bij het nederkomen te beletten zijne krachten op zulke ossen of schapen te beproeven, als zich toevallig in de nabijheid mogten bevinden.

— Gisteren zijn hier brieven van de Kaap de Goede Hoop, tot den 20 Julij, ontvangen. Z. Exc. de Gouverneur had eene reis langs de grenzen gemaakt en vele belangrijke veranderingen daargesteld. De laatste berigten van Port-Natal waren van den 14 Junij, op welken tijd groote oneenigheid van gevoelen onder de zoogenoemde boeren heerschte. De meerderheid wilde gedurende den winter in de kampementen blijven en den veldtogt in het voorjaar hervatten. Men wist nu, dat het juiste getal der gesneuvelde blanken driehonderd zesenzestig, en dat der zwarten tweehonderd en vijftig bedroeg. Het getal der pachters te Maritz beliep omtrent vijfduizend eenhonderd, van welke nagenoeg tweeduizend in staat waren de wapenen te voeren.

FRANKRIJK.

PARIJS den 22 September.

Bij de verregaande zedeloosheid en het godsdienstig indifferentismus, door welke de lagere volksklasse te Parijs zoo zeer beheerscht wordt, ontbreekt het echter niet aan staaltjes van het driestste bijgeloof. Zoo bragt onlangs een handwerksman tegen eenen bedrieger eene aanklagt voor het geregt, die hem binnen het jaar, van tijd tot tijd, een sommetje van circa 500 francs afgetroggeld had, onder het voorwendsel van hem tot een' profeet en ontdekker van Gods onnaspeurlijke raadsbesluiten te zullen maken.

— De *Parijssche Commerce* deelt eenen brief uit Amsterdam, van den 18 dezer, mede, waaruit moet blijken, dat de Nederlandsche Regering den 16 dezer een antwoord op de nota der Conferentie zoude opgezonden hebben. Volgens genoemd blad, moet daarbij te kennen gegeven zijn, dat, dewijl Nederland toegestemd had, om zich aan de opgelegde voorwaarden (het traktaat der 24 artikelen) te onderwerpen, Z. M. de Koning een stellig antwoord had verwacht, en niet konde toestemmen, dat alsnu op nieuw vraagstukken in discussie gebragt werden, welke reeds sedert lang beslist zijn.

In het bedoelde antwoord zoude ook, onder anderen, gezegd worden, dat de Conferentie het regt niet bezit, eene herziening te vragen van de bepalingen, welke zij zelve als onherroepelijk heeft vastgesteld; men vordert aldus van haar een cathegorisch antwoord, affirmatief of wel negatief, daar het onmogelijk is haar als regter te beschouwen, en zij alleen geroepen is, te waken voor de uitvoering van een vroeger gegeven arrest.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 23 September.

Gisteren is een ambtenaar van het departement van buitenlandsche zaken, belast met depêches van ons Gouvernement, naar Londen vertrokken. Naar het schijnt, zijn er in de laatste dagen gewigtige depêches van daar ontvangen, die een spoedig antwoord noodzakelijk maakten.

Van den 25sten. Men meldt, dat de door Z. M. benoemde kommissie, om nader het nut en het belang te onderzoeken van het droogmaken van het Haarlemmermeer, dezer dagen vergaderd is geweest. Men meent te dien aanzien nog eene wettelijke voordragt te mogen verwachten.

— Men verneemt, dat, bij de aanstaande opening der kamers, aan dezelve alleen eene begrootings-wet voor een jaar (1839) zal worden aangeboden, en de Regering alzoo voorloopig aan geene tienjarige begrooting schijnt te denken. Tevens verzekert men, dat de Regering den loop der staatkundige gebeurtenissen zal afwachten, vóór dat zij eene voordragt zal doen tot voorziening in de zoogenoemde rentebetaling voor België, en tot dekking der buitengewone oorlogskosten. Die voordragten zouden derhalve eerst in het begin des volgenden jaars te gemoet gezien kunnen worden.

AMSTERDAM den 23 September.

Gisteren hield de Hollandsche Maatschappij van fraaije kunsten en wetenschappen alhier hare jaarlijksche algemeene vergadering, onder voorzitting van den hooggeleerden heer *A des Amorie van der Hoeven*, die dezelve opende met eene keurige en welsprekend voorgedragene redevoering: *Over het wezen der welsprekendheid*, waarna de algemeene secretaris, de weled. gestr. heer mr. *W. C. J. van Hasselt* verslag deed nopens de voornaamste handelingen en voorvallen sedert de laatste algemeene vergadering. Verder is aan den heer *A. de Jager*, te Rotterdam, de gouden eereprijs toegewezen, wegens de beantwoording eener taalkundige prijsvraag:

» Daar in de laatste tijden vele aanmerkingen tegen de ingevoerde spelling der Nederlandsche taal gemaakt zijn, vraagt de Maatschappij, bij een algemeen oordeelkundig overzigt dezer tegenwerpingen, in hoe verre zij tot verbetering onzer taal behooren aangenomen en ingevoerd te worden."

Als nieuwe prijsvraag, in het vak der dichtkunst, is uitgeschreven: *De schipbreuk van de stoomboot Willem I, op de Lucipara's.*

Van den 24sten. Door een Huis van Commercie hier ter stede wordt ons het volgende belangrijke berigt uit een' brief van *Batavia*, in dato 12 Mei jl., medegedeeld:

» Naar men van goederhand verneemt, zoude, volgens de jongste berigten van Canton in China, de Keizer van het Chinesche rijk voornemens zijn, ernstige maatregelen te nemen tegen de vreemdelingen, welke voor den handel zich in dat gewest bevinden en in het vervolg daar zouden aanlanden. Aanvankelijk zijn de Engelsche, Fransche, Amerikaansche, Duitsche en Belgische negotianten van Canton geweken, en het is alleen het Nederlandsche etablissement, hetwelk de vergunning heeft, aldaar ongestoord werkzaam te blijven. Men wil dit voorregt uitsluitend toegeschreven hebben aan het beleid en de omzigtige handelwijze van den Nederlandschen consul in Canton (*), die, na een verblijf van ruim twaalf jaren in dat Rijk, den Chinees grondig kent en, laatstgenoemde taal magtig zijnde, de eer der Nederlansche natie en vlag weet te handhaven, terwijl alle andere vlaggen hebben moeten strijken."

Van den 25sten. De *Morning-Post* bevat een zeer uitgebreid en uitmuntend artikel over de tegenwoordige gesteldheid der Belgische kwestie. Het artikel is blijkbaar afkomstig van iemand, die het onderwerp door en door verstaat en voornamelijk bestemt tot wederlegging der brochure van den hr. *Dumortier*, waarvan eene Engelsche vertaling thans allerwegen in Engeland verspreid wordt. De schrijver rigt, onder anderen, aan den heer *Dumortier* en de overige verdedigers der Belgische zaak het verwijt van kwade trouw, inzonderheid daarin zigtbaar, dat zij wel melding en grooten ophef gemaakt hebben van een besluit der Conferentie van den 6 October 1831 (protokol 48), waarbij de gevolmagtigden verklaren, dat, bijaldien de hun overgelegde tabellen mogten bevonden worden onnaauwkeurig te zijn, ook de daarop gegronde berekeningen als nul en van geener waarde zullen worden beschouwd; doch dat zij van den anderen kant opzettelijk zwijgen van eene wijziging, welke de Londensche Conferentie den 7 October 1831, en dus daags daarna, in deze bepaling heeft gebragt, door namelijk te verklaren, dat zij zich, in geval van *gewigtige onnaauwkeurigheden* in de tabellen, het regt voorbehoudt, om in hare berekeningen *proportionele* schikkingen te maken.

Van den 26sten. Aan de bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, die tot den 6 Julij ll. loopen, ontleenen wij het volgende:

Op den 26 Februarij j.l. heeft er op het eiland Ternate eene vrij hevige uitbarsting van den berg aldaar plaats gehad, juist op het oogenblik, dat zich zes inboorlingen van dit eiland op den top des bergs bevonden, om zwavel te verzamelen. Vier hunner waren kort vóór de uitbarsting tot dat einde in den krater nedergedaald, en hebben, daar men sedert niets van hen vernomen heeft, vermoedelijk het leven verloren; het is den twee overigen gelukt, zich door de vlugt te redden, echter niet zonder door de nedervallende steenen gewond te worden.

— In de Preanger Regentschappen is op den 30 Mei het voor twee jaren gebouwde schoone ruime koffijpakhuis te Lelles door brand geheel vernield.

ROTTERDAM den 21 September.

Gisteren morgen, omstreeks 4 uren, is, door stilte en duisternis, de vrachtschuit de *Vrouw Maria*, schipper *van Vliet*, met den mast tegen de boegspriet van de nabij deze stad op stroom liggende oorlogsbrik *de Kemphaan* gedreven en daardoor gezonken. Door de spoedig en doelmatig aangebragte hulp van het etat-major van gemelde brik zijn de vrouw en het kind van den schipper, benevens deze en twee knechts gered. Door de welwillendheid van den constructeur en den ijver der onder-constructeurs van de marine zijn dadelijk de noodige maatregelen in het werk gesteld tot het ligten van het vaartuig, waardoor men alle hoop heeft, dat de schipper, die zijne gansche bezitting en zijn bestaan in en door dit vaartuig heeft, niet geheel aan armoede zal zijn prijs gegeven.

VLISSINGEN den 21 September.

Het volgende verschrikkelijk ongeluk heeft heden avond, tusschen vijf en zes

(*) Zijnde onze bekende voormalige stadgenoot, de heer *M. J. Senn van Bazel.*

uren, op den Schroeweg nabij Middelburg plaats gehad: Een karrejongen, die een paard naar de weide moest brengen, bond hetzelve met den halster aan een mandewagentje vast, waarin hij een kind, oud anderhalf jaar, van den landman *Gideonse*, wonende op den Schroeweg, plaatste en hetzelve daarin vastbond; het paard, door het ongewone verschrikt, wierp den kop in de hoogte en geraakte op den hol, met dit ongelukkig gevolg, dat hetzelve de Vlissingsche poort te Middelburg binnenrende, het kind, met het mandewagentje, dood — verpletterd achter zich slepende!

MIDDELBURG den 24 September.

Heden op den middag had alhier de executie plaats van het arrest, door het hof van assises in deze provincie, op den 30 Junij ll. uitgesproken, ten laste van *Sara Janse Geldof*, waarbij dezelve, ter zake van den gruwzamen moord, vergezeld en opgevolgd van diefstal, gepleegd op de dertienjarige *Catharina Blok*, (van welke zaak wij eenigen tijd geleden een breedvoerig verslag gaven), is veroordeeld tot de *doodstraf met den strop, door het verworgen aan eenen paal.* Hoe zeer de toevloed van aanschouwers verbazend groot was, is echter alles daarbij in de uiterste orde afgeloopen, en heeft de veroordeelde hare straf met de meeste onderwerping en gelatenheid ondergaan.

GRONINGEN den 27 September.

Ten overstaan van eene kommissie uit de Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zijn op gisteren uitgeloot de Obligatiën no. 35, 43, 58 en 63, ieder groot *f* 500, in de geldleening van *f* 36000, voor de bestrating van een gedeelte van den zijtak no. 2, van den grooten weg der 1ste klasse no. 1, in de provincie Groningen (tusschen Helpman en de Punt), welke, ingevolge het plan van Negotiatie, gearresteerd bij Koninklijk besluit van den 22 Julij 1823, no. 94, op den I November eerstkomende zullen worden afgelost.

— Naar wij vernemen, heeft heden alhier de eedsaflegging der nieuws gekozene regters in het Provinciaal Geregtshof en de Arrondissements-regtbanken gedeeltelijk plaats gehad, om op morgen, Vrijdag, verder vervolgd te worden. Wij behouden ons voor, om in ons volgend nommer hiervan een meer gedetailleerd berigt mede te deelen.

Uit Hoorn schrijft men, dat bij het opruimen van het puin der afgebrande groote kerk, op den 28 Augustus, gevonden zijn 44 bladzijden van de 57, waaruit de *Spieghel onzer behoudenisse* van *Laurens Koster* bestond, die in de bibliotheek bewaard werd. Ofschoon deze 44 bladzijden door het vuur en water aanmerkelijk beschadigd zijn, zullen zij, als antiquiteit en als bewijs van *Kosters* uitvinding, ingebonden en bewaard worden. Van de overige werken der bibliotheek heeft men niets kunnen redden. Van de monumenten, die de kerk van binnen versierden, schijnt de tombe van den admiraal *Pieter Florisz.* alleen voor herstel vatbaar. De monumenten van *Junius*, *Belius*, *Hoogerbeets* en anderen, eene inscriptie ter herinnering aan de luisterijke overwinning, door de West-Vriezen op den Spaanschen vlootvoogd *Bossu* behaald, alsmede diergelijke inscriptiën op den Hoornschen kronijkschrijver *Velius*, door *Vondel* bezongen, mr. *Johan Beets* en vele anderen zoo vermaarde als voorname inboorlingen der stad Hoorn, zijn allen vernietigd.

HILLEGOM den 20 September. De eerw. kerkeraad der Hervormde gemeente te Hillegom heeft heden, ter vervulling der vacature, welke staat veroorzaakt te worden door het vertrek van ds. *C. M. Ployte*, naar Loenen aan de Vecht, het volgende *twaalftal* geformeerd, bestaande uit de heeren *Jacobus Ruysch*, predt. in de Wormer; *J. F. Hasselt*, te Wommels en Hijdaard; *A. W. M. Jongeneel*, te Burgharen en Hernen; *W. H. Moorrees*, te Ter Aa; *F. W. van Andel Weijers*, te Spijk; *B. ter Wogt*, hulpprediker te Dordrecht; *B. H. Carp*, te Muiderberg; *J. B. Bloemen*, te Oirschot; *C. N. de Graaf*, theol. dr. in het Woud; *H. Claassen*, te Heikop en Boeikop, *N. van Wijk*, te Leksmond en Lakerveld, en *P. C. Rebecq*, te Leusden. En nadat op het *zestal* geplaatst waren de heeren: *J. Ruijsch*; *A. W. M. Jongeneel*, *J. F. Hasselt*, *W. H Moorrees*, *B. H. Carp* en *B. ter Wogt*; gelijk op het *drietal*: *J. Ruijsch*, *A. W. M. Jongeneel* en *J. F. Hasselt*, is daaruit met eenparige stemmen beroepen de wel-eerw. en zeer gel. heer *A. W. M. Jongeneel*, pred. te Burgharen en Hernen.

Mengelwerk.

IETS VOOR VOLKSBESCHAVERS EN INZONDERHEID VOOR OUDERS.

(*Vervolg en Slot van No. 76.*)

Wij verbinden met het voorgaande nog eenige opmerkingen, welke wij der opmerkzaamheid van de bevorderaars der Gymnastiek vooral *nu* aanbevelen.

De *Gymnastiek* blijve blootelijk een *deel* der opvoeding, even als het vechten, dansen, rijden, enz. De jeugd met niets anders, dan ligchaamsoefeningen bezig te houden, ware even zoo dwaas, als eenen jongeling den geheelen dag aan de wetenschappen te laten opofferen.

En als *zoodanig* werkt zij juist heilzaam op de menschelijke zamenleving.

Door de ontwikkeling en leiding der jeugdige krachten op de speelplaats, worden voor de jeugd geene nieuwe regten geboren, wordt er geen nieuwe regtsstaat gevorderd; maar de bestaande regten, de tegenwoordige, moeten daardoor slechts meer gegrond, verzekerd en beschaafd worden. De pligt van den gymnasticus is: de verdediger, niet de aanvaller van het Vaderland te zijn; het weren van vreemde boeijen, niet het aanleggen derzelve voor anderen. De ligchamelijke vorming der jeugd moet den Vorst en den Staat tot voordeel worden, des Vorsten troon helpen vestigen, niet doen wankelen. De regte Gymnastiek ontwikkelt een volk, waarop de Regent staat kan maken; een volk, hetwelk hij eeren en liefhebben zal. Door dezelve wordt ook aan de veelweterij een einde gemaakt, die opblaast zonder voordeelig te zijn, en bij den jeugdigen mensch eene vermetelheid doet geboren worden, die hare vrijheid daarin zoekt, dat anderen van haar — zij daarentegen van niemand afhange. Voorts maakt de Gymnastiek een einde aan die *liefdelooze verwaandheid*, volgens welke men zich zelven, om zijne wetenschap, voor beter houdt, dan anderen, en daaruit een zeker regt afleidt tot — en meer aanspraak maakt op aanmatigingen, die, daar zij den steunpilaar van alle vereenigingen, de *liefde*, hinderlijk zijn, dien ten gevolge ook der overige grondvesten van het welzijn des Staats, n.l. *démoed*, *gehoorzaamheid* en *verdraagzaamheid*, vreemd blijven.

De *afhankelijke*, niet de veel *vermogende*, die zich eenen *wil* toekent, kabaleert, en dreigt den Staat met gevaar; iets, dat men zelfs bij dieren waarneemt, welke, naar mate van de meerderheid hunner krachten, grootmoediger zijn, dan anderen, die, om zich te onderhouden, tot *listen* en *lagen* hunne toevlugt moeten nemen. De onbevreesde weigert zeldzamer gehoorzaamheid, dan de argwanende, die immer de bekrompenste geesten tot zich tracht te trekken. De geest van *gehoorzaamheid*, *blijgeestigheid* en *liefde* is aan den *moed*, en wat *moed* kweekt is nader aan *kracht* verwant, dan zwaarmoedigheid en ontevredenheid. Die zich op zijn *kunnen* iets laat voorstaan, is beter tevreden te stellen dan degene, die zich veel opzigtelijk zijn *weten* inbeeldt. De liefde schept uit de *kracht*, uit het *zijn*, niet uit het *weten* haar voedsel.

Hoe waardiger, krachtiger een volk, hoe *zekerder* het is; des te meer staat kan men op hetzelve maken. Wie *arbeiden* geleerd heeft, behoeft niet te stelen. Die physieke kracht aan behendigheid paart, vreest zelden, wordt zelden lastig voor de zamenleving. Menschen, die ons medelijden opwekken, omtrent hunne ligchaamsgebreken en hunne vertroetelde opvoeding, zijn dikwijls door hunne *waanwijsheid*, *onopregtheid* en andere zielszwakheden zeer ongemakkelijk. Hij, die bij het aanrukken van den vijand niet *wil* wegloopen, verbeeldt zich niet alleen moed te bezitten, maar hij moet het ook door de ervaring weten, dat het hem daaraan niet faalt; dat hem de vereischte middelen, om zich als een man van *moed* te gedragen, ten dienste staan.

Deze middelen, die deugden leveren ons de Gymnastische oefeningen trapswijze. Op de Gymnastische speelplaats wordt niet alleenlijk de *wil* door *inzigt*, zoo als op de school, maar ook door *oefening* volmaakt; wat er *geboden* wordt, *geschiedt terstond*. *Volharding*, *verduring*, *onvermoeidheid* en meer dergelijke deugden worden hier niet *onderwezen*, maar *geoefend!* Zedemeesters dezer eeuw! die het volk alléén door redevoeringen en schilderingen van schitterende deugden en grove ondeugden meent te kunnen verbeteren, mogt gij deze paedagogische leering niet uit het oog verliezen!

Het onderwijs bemagtigt bij de Gymnastische spelen niet alleen het *verstand*, maar ook de *neiging*; de knaap zegt hier niet te *zullen* handelen, *maar hij handelt.* *Voornemen*, *geduld* en *onderwerping* smelten in zijne ziel tot één. In plaats dat hier het *woord*, als in de school, de *daad* vooraf gaat (en dien ten gevolge de laatste zoo dikwijls achterblijft), gaat bij de Gymnastische spelen de *daad* met het *woord* gepaard: in stede van te praten over *te verrigten* zaken, leeren de kweekelingen hier van *uitgevoerde* dingen spreken. Het besluit ontneemt hier der ziel de gehoorzaamheid niet; het voornemen verdooft geenszins de neiging, en ook de kracht niet. In plaats van eene babbelachtige jeugd, nietige kwezels aan te kweeken, vormt men door de Gymnastiek eene jeugd, *arm mogelijk aan woorden*, *maar rijk aan daden.* In de Gymnastische oefenschool blijft het volvoeren het voornemen niets schuldig; wat voorgenomen wordt, ziet men dadelijk uitgevoerd. Gedachten en neigingen gaan zonder oponthoud uit de ziel tot het werkelijke leven over, bouwen op of breken af, bevorderen het goede en nemen alle hinderpalen uit den weg.

En zoude dit voor den Staat gevaarlijk kunnen geacht worden, gelijk wel eens (door despoten) werd aangevoerd?

Het streven der filosofen, om alles te omvatten, alles door verstand en inzigt te willen dwingen, dreigt de openbare rust meer, dan de Gymnastiek. Een fiksch volk, dat zich zelf vertrouwt, is den bewindhebberen minder gevaarlijk, dan een ontzenuwd bedorven volk, dat, van wege zijne nietigheid, eeuwig vreest en klaagt.

De Gymnastiek helpt den grond leggen tot *getrouwheid* en *verkleefdheid*, die men aan het Bestuur, door God over ons gesteld, verschuldigd is.

Even min als zij voor de *staatkunde* gevaarlijk is, zoo min is zij dit voor het *zedekundig* en *godsdienstig* gevoel.

Zoo als in de school vooral het denkvermogen in het oog wordt gehouden, even zoo worden dit bij de Gymnastiek *gevoel* en *neiging.* Een gebod nu, tot hetwelk de neiging overhelt, wordt met grootere bereidwilligheid, gemoedelijkheid en levendigheid nagekomen, dan een, waartoe neiging, gehoorzaamheid en kracht tot uitoefening het verstand eerst afgedwongen moeten worden, zoodat neiging en volgzaamheid, in plaats van te verbeteren, verergeren; in stede van uit liefde te zijn gesproten, vruchten zijn van *hebzucht*, *eigenbelang* en *eigenliefde.* Hoe groot het verschil is tusschen eene daad, die het algemeene heil, en eene, die privaat welzijn bedoelt, is bekend. De gekunstelde, alleen uit inzigten geboren, wil verhoudt zich tot de *vrijwilligheid*, als een geschilderde vuurgloed tot den werkelijken. Is het *goede*, in plaats van *zaak* te zijn, slechts *middel*, zoo is daarbij der liefde geene stem gegund. Wat echter zonder liefde aan het licht komt, is *slecht.* Uit *liefde tot het goede*, moet het goede in het werk gesteld worden; anders heeft hij, die het volbrengt, zich zelven bedoeld en niet de zaak, en wel een *uiterlijk*, doch geen *innerlijk* voordeel verworven; het goede heeft in dezen noch hem, noch anderen beter gemaakt. Het staat den beoefenaar der Gymnastiek niet vrij, zich aan voorkomende pligten te onttrekken, of zich zelven een' pligt voor te schrijven; hij *doet*, wat hem *geboden* wordt, *zonder tegenspraak*, of zonder van zijnen kant iets meer te doen. Wat is nu aan het staatswelzijn nader verwant? Wat bevorderlijker voor het goede? Wat is elke zegepraal van den geest over het vleesch anders, dan *gehoorzaamheid zonder tegenspraak? letterlijke onderwerping* aan den wil, aan *eenen hoogeren wil*, *uit liefde*, uit *erkentenis?* Van eene wet buiten ons, die van eene hoogere afkomst is, dan de wet in ons binnenste, waaromtrent PAULUS reeds klaagde, dat zij eerder naar vreemde dingen haakte, dan zich over te geven? (*)

De waarheid ligt zonder twijfel ook hier in het midden. Wordt de Gymnastiek niet als *doel*, maar als een voortreffelijk middel tot *hooger* doel, *de harmonische en alzijdige vorming van den mensch* gebezigd, en als zoodanig door wijze bepalingen uitvoerlijk gemaakt, zoo verdient zij de ijverigste oplettendheid, en is zij aan de zorgvuldigheid der Regeringen *niet genoeg* aan te bevelen. » Ware de ligchamelijke vorming der jeugd," zegt de vervaardiger van het werk: *over het Tournooijen, met betrekking tot het tweegevecht*, (mogelijk een weinig overdreven) » eertijds minder veronachtzaamd, wij zouden, ten opzigte der geestelijke en godsdienstige vorming, niet zoo ten achteren zijn, zoodat wij het *geluk* meer dan GOD, meer dan ons zelven vertrouwen.... Onze voorouders grepen naar het zwaard, waar het de *eer* gold, omdat hun de *kracht* daartoe niet ontbrak, omdat zij de *moeite* niet *schuwden*, die er toe behoort, om moedig en braaf te worden, ten einde hierdoor zeldzamer gevaar te loopen, om voor eene beleediging voldoening te moeten vorderen; want het zwaard aan de zijde der dapperen is het zekerste middel, om eens anders zwaard in de schede te doen blijven.

» Welk nut verschaft het ons, dat wij onze voorouders in het *weten* de baas zijn, wanneer wij ons *weten*, in plaats van het tot versterking van ons *pligtsgevoel*, onzer *liefde voor regt en billijkheid*, tot onze leidstar — door God in onze borst geplant —, te doen dienen, het gebruiken tot verontschuldiging, omdat wij pligt en regt niet genoeg zijn toegedaan; wanneer wij altijd en alleen slechts het *onze*, *onze eer*, *ons aanzien* en niet de eer der wetten, de eer des Vaderlands op het oog hebben; als wij, in plaats van de handhaving onzer vrijheid in wettige onderdanigheid te zoeken, dezelve door tegenspraak, door tegenstand en ongehoorzaamheid meenen te moeten handhaven? Indien voor de kracht een altaar ware opgerigt, dan was de kampstrijd vroeger eervoller, dan heden ten dage; want de overwinning was eene belooning der kracht en bekwaamheid, en bewees, dat de jeugd wel gebruikt was; dat het aan tucht en eerbaarheid onderworpen leven met voordeel was besteed; de deugd droeg de kroon weg en het geluk had slechts een gering aandeel aan den uitslag. Hij, die God meer vreest, dan de menschen, en dus den moed heeft, om geene vooroordeelen magt over zich te laten uitoefenen; die, als het verstandig is, anders doet, en anders ziet, dan anderen, blijft niet zonder navolgers.

Eene andere wijze van beschouwing opzigtelijk het leven treedt thans aan het licht; het vooroordeel verliest zijn krediet; de wolken, die het licht der waarheid hinderen, drijven weg en de koningin der wereld zendt weder onvervalschte stralen in de harten der volkeren."

Mogten er eenmaal — mij zij vergund dezen vromen wensch te uiten — geene scholen meer gevonden worden, waarin men niet met gelijke zorg voor het *ligchaam* als voor den *geest* waakte! Dit moge te overdreven gewenscht zijn opzigtelijk *alle* lagere scholen, omtrent de *Latijnsche scholen*, *Athenaea* en *Hoogescholen* is dit echter niet het geval. Ik wil hier niets afdingen van de betrekkelijke waarde der *Scherm-*, *Dans-* en *Rijscholen*, doch zoo als zij zich thans voordoen, zijn zij, te zamen genomen, opzigtelijk hare vorming, in geen vergelijk te brengen met het nut, dat eene inrigting voor de Gymnastiek, als wij bedoelen, den kweekelingen der gemelde scholen kan aanbieden.

Het nut der *Scherm-*, *Dans-* en *Rijscholen* is toch slechts *eenzijdig*; dat der bedoelde Gymnastiek *veelzijdig.* Gemelde scholen zijn slechts nuttig voor *enkele* kweekelingen; aan eene volledige inrigting voor de Gymnastiek kunnen *allen* deel nemen. Door eerstgemelde inrigtingen blijven de kweekelingen in hunne genietingen en in hunne edele vorming meer gescheiden; de laatste inrigting ontwikkelt, gelijk wij reeds aanvoerden, eenen *sodalismus*, die de neiging tot eene allerheilzaamste ligchamelijke vorming niet alleen opwekt, maar ook een veld van aangename en onschadelijke genietingen aanbiedt, welke onberekenbare gevolgen voor de bevordering der zedelijke vorming opleveren. — *Men moet evenwel de vruchten niet terstond willen aanschouwen, het zaad heeft ontwikkeling noodig;* DOCH DE VRUCHT KOMT ZEKER. Dan genoeg. Mogten deze gedachten niet geheel vruchteloos blijven voor de vorming der edele jongelingschap!

Wanneer wij in dit blad nog eens weder terug komen op het behandelde onderwerp, dan hopen wij eenige gedachten in het midden te brengen opzigtelijk het *groote nut*, *dat de Gymnastiek* (gewijzigd naar aanleg en behoeften) *voor meisjes kan opleveren*; een nut, dat ook bij de meest bevooroordeelde en onverschilligste opvoeders onwillekeurig meerdere belangstelling, met betrekking tot de vorming hunner kinderen, moet wekken, en welks waarde, ten gevolge der gebreken, die de hedendaagsche opvoeding van het jeugdige vrouwelijke geslacht oplevert, des te hooger moet worden geschat.

G. R.

(*) Vergelijk dit met het lezenswaardige geschrift: *Vom Turnen*, mit Bezug auf den Zweikampf. Frankfurt a. M., gedruckt mit Andraeischen Schriften.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 21 Sept., R. C. Hazewinkel, *Margaretha Cornelia*, van Petersburg, - W. A. de Jonge, *Alida Ikina*, van Memel, - A. H. Bekkering, *Gesina*, R. R. Legger, *Jezelina*, en G. S. Vegter, *Anna*, alle drie van Koningsbergen, - E. R. Zoutman, *Geertruida Hendrika*, van Dantzig, - J. J. Kroon, *de 3 Gebroeders*, van Greifswald, - J. H. Berg, *Johanna Elisabeth*, van Thisted, - den 24sten, W. D. Dekker, *Alida*, van Petersburg, - J. B. Mulder, *de jonge Egbertus*, van Memel, - H. L. Kok, *Hollands Trouw*, R. J. Brons, *Johanna Margaretha*, T. R. de Jonge, *de vr. Martha*, G. G. Boon, *Alida Giezen*, en H. J. Puister, *de 3 Gebroeders*, alle vijf van Koningsbergen, - G. S. Bakker, *de 2 Vrienden*, van Stettin, - S. Harkes, *Anna Elisabeth*, van Hamburg, - W. A. de Boer, *de goede Verwachting*, van Bremen. — Te Harlingen, den 21 Sept., G. J. Kortrijk, *Anna Alida*, van Dantzig, - den 22sten, R. K. Visser, *Wilhelmina*, en H. H. Kok, *Jan Frederik*, beide van Noorwegen. — Te Texel, den 21 Sept., T. J. Zeven, *Alkmaar*, van Dantzig, - den 23sten, T. M. Mulder, *de jonge Louis*, van Cardiff, - K. W. van der Sluis, *de vr. Dieuwke*, van Londen, - D. D. de Jong, *Wilhelmina*, van Hull, - P. J. de Vries, *de vr. Gepbiena*, van Dantzig, - den 25sten, T. H. Bruins, *Diana*, van Bayonne. - E. P. Dik, *Vriendschap*, van Marennes, - B. J. Potjewijd, *Agatha*, van Liverpool, - O. T. Fokkema, *de 4 Gebroeders*, van Londen, - D. Ouweltand, *goede Verwachting*, van Hull. — Te Batavia, den 23 Junij, Lindeman, *Diana*, van Vlissingen. — Te Samerang, den 6 Junij, Fokkens, *Elisabeth*, van Batavia. — In het Vlie, den 20 Sept., J. K. Bolhuis, *Roelfina*, van Memel. — Te Helvoet, den 22 Sept., R. R. de Jong, *Frauke Knelsina*, van Riga. — Te Honfleur, den 19 Sept., A. G. Veenstra, *Vriendschap*, van Memel. — Te Liverpool, den 19 Sept., H. F. Klie, *de vr. Henrietta*, van Rotterdam, - T. W. Stuit, *Vriesland*, van Harlingen. — Te Maldon, den 14 Sept., K. J. Zeven, *Concordia*, van Rotterdam. — Te Hull, den 19 Sept., J. H. de Weerd, *Pieter*, van Libau, - B. H. Schuur, *de Herstelling*, van Memel. — Te Northshields, den 17 Sept., H. J. Hansen. *Flora*, van Amsterdam, den 19den, B. E. Boll, *de Weldaad*, van Amersfoort. — Te Leith, den 16 Sept., J. Eilers, *de Verwachting*, van Harlingen. — Te Dundee, den 16 Sept., K. H. Plukker, *Martha Alida*, van Harlingen. — Te Bremerhaven, den 17 Sept., H. Albers, *de vr. Trijntie*, en J. E. de Jonge, *Alida Giezen*, beide van Groningen, - den 19den, H. A. Klein, *St. Antonius*, van Petersburg. — Te Hamburg, den 20 Sept., J. G. Lukje, *de Liefdadigheid*, van Amsterdam. — Te Pillau, den 15 Sept., E. E. Hoveling, *Nijverheid*, van Harlingen. — Te Bolderaa, den 10 Sept., J. H. Uil, *Elisa*, naar Rotterdam.

Zeilklaar te Cardiff, den 8 Sept., J. G. Engelsman, *Elisabeth*, van Rotterdam.

Vertrokken uit het Vlie, den 20 Sept., C. H. Uil, *Maria Theresia*, naar Petersburg, - W. H. Kraan, *de vr. Helena*, naar Arendahl, - H. H. de Weerd, *de vr. Jantina*, naar Noorwegen, - G. J. Bossinga, *Engberdina*, naar Hamburg. — Van Texel, den 25 Sept., E. D. Dekker, *Dorothea*, naar Batavia, - P. J. Muntendam, *Catharina Josephina*, naar

Marseille. — Van Terschelling, den 19 Sept., J. R. Brons, *Alegonda*, naar Drammen, - G. E. Flik, *de 2 Gebroeders*, naar Hamburg, - den 23sten, A. A. Kiers, *Wemelina Kranenborg*, en R. C. de Groot, *de Eendragt*, beide naar Noorwegen. — Van Helvoet, den 22 Sept., H. L. Heeren, *de jonkvr. Elisabeth*, naar Liverpool, - O. Houwink, *Anna Caharina*, naar Drammen, - W. P. Wessels, *Udonia*, op avontuur, - den 25sten, H. A. Schuring, *Catharina Elsina*, en H. C. de Groot, *Jantina*, beide naar Nantes, - W. J. Zeiling, *Helena Jacoba*, naar Leith, - G. J. Korter, *Willem Olivier*, naar Stettin. — Van Brielle, den 23 Sept., H. B. de Jonge, *de goede Hoop*, naar Leith, - den 25sten, G. E. Jonker, *Alida*, naar Dantzig, - J. de Jong, *Diana*, op avontuur. — Van Bremerhaven, den 20 Sept., E. T. Visser, *Nanny Johanna*, naar Groningen. — Van Swinemunde, den 16 Sept., J. J. Orre, *de 3 Gebroeders*, naar Harlingen. — Van Kroonstad, den 6 Sept., J. J. de Jonge, *Lucas en Wicher*, en den 7den, D. B. Jonker, *Agatha*, beide naar Amsterdam, - den 11den, G. R. Oostra, *Gesina*, naar Rotterdam, - G. W. Bakker, *Johanna*, naar Zaandam, - H. H. Bakker, *Katharina*, naar Amsterdam.

Het schip *Johanna de Vries*, kapit. L. C. de Vries, van Amsterdam naar Genua, was den 18 Sept. op de hoogte van Portsmouth.

Te Liverpool hebben den 17 Sept. een' aanvang gemaakt met laden de schepen *de 3 Gezusters*, kapit. P. P. Dijkstra, voor Harlingen en Amsterdam, en *de Onderneming*, kapit. Z. J. Prins, voor Amsterdam.

De Minister van Financiën heeft, in dato den 22 September j.l., ter kennis van al de daarbij belanghebbenden gebragt, dat, krachtens art. 13 der wet van den 29 December 1835 (*Staatsblad* no. 41), de middelprijzen der inlandsche granen, opgegeven door de kommissiën, volgens art. 9 der opgemelde wet, voor het geheele Rijk, over het tijkvak van den 20 Augustus tot en met den 19 September 1838, zijn geweest als volgt:

Tarwe per mudde	f 9 — 95½.	*Gerst* . . . . per mudde	f 3 — 91.
Rogge „ „	- 6 — 51½.	*Haver* . . . . „ „	- 2 — 58½.
Boekweit „ „	- 5 — 20½.	*Ongepelde Spelt* . „ „	- 3 — 20.

Weshalve, volgens art. 1 der opgemelde wet, gedurende de maand October eerstkomende, de regten op den *in-* en *uitvoer* van de onderstaande graansoorten zullen bedragen als hiernevens staat uitgedrukt:

	INKOMEND REGT PER MUDDE.	UITGAAND REGT PER MUDDE.
Tarwe en *gepelde Spelt* . .	f 0 — 25.	f 0 — 50.
Rogge	- 0 — 15.	- 0 — 30.
Boekweit	- 0 — 50.	vrij.
Gerst en *Mout*	- 0 — 75.	vrij.
Haver	- 0 — 75.	vrij.
Ongepelde Spelt	- 0 — 50.	vrij.

Hebbende de wekelijksche middelprijzen in de *provincie Groningen* bedragen als volgt:

	Tarwe	*Rogge*	*Boekweit*	*Gerst*	*Haver*
1ste week:	f 8,38½,	f 6,24,	f 4,15,	f 3.91,	f 2.11.
2de „	- 8,38½,	- 5,75,	- 5,15,	- 3.68½,	- 2,17½.
3de „	- 8,31,	- 5,67½,	- 4,11,	- 3.62½,	- 2 06.
4de „	- 8,17½,	- 5,77½,	- 4,15,	- 3,80,	- 1,98.

⁂ De GODGELEERDE FACULTEIT van de UNIVERSITEIT te *GRONINGEN* besloten hebbende, eervolle melding te maken van eene VERHANDELING, onder de zinspreuk: Θεοῦ γένος ἐσμέν. PAULUS., bij haar ingekomen, om naar den prijs op de uitgeschrevene vraag te dingen, noodigt den SCHRIJVER uit, haar vrijheid te geven, het NAAMBILJET te OPENEN.

GRONINGEN den 26 September 1838.

P. HOFSTEDE DE GROOT,
Secretaris.

⁂ De KOMMISSIE voor de ZONDAGSCHOLEN zal weder, tot het aannemen van NIEUWE LEERLINGEN, zitting houden op VRIJDAG, den 5 OCTOBER, te drie uren, in het PROVINCIEHUIS alhier.

GROOT STUDENTEN-SCHUTTERSFEEST,

op WOENSDAG, *den 3 October* 1838,

bij K. KREMER, buiten de Boteringepoort. — Aanvang des morgens te 10 uren.

TOEGANGBILJETTEN zijn te bekomen bij den Kastelein der STUDENTEN-SOCIETEIT, op ZATURDAG, MAANDAG en DINGSDAG aanstaande, des namiddags.

DE DIRECTIE.

VOKAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT,

door de TYROLER ALPHEN ZANGERS, op ZATURDAG, den 29 September, des avonds te *zeven* uren, ten Huize van de Wedw. J. S. BONTEKOE.

Théâtre des Funambules.

Met permissie van de Edel Achtbare Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDEREN, gedenken de *KEIZERLIJK-RUSSISCHE PANTOMIMISTEN*, onder Directie van de Heeren LEHMAN en WINTHER, in den SCHOUWBURG in de Kijk-in-'t Jatstraat, gedurende de KERMIS, eenige Voorstellingen te geven.

Op MAANDAG, den 1 October:

De REUZENHAAN, of *de Geboorte van Arlequin*,

koddige Pantomime met Ballet en Methamorphosen, in 2 Akten; voorafgegaan door BUITENGEWONE

ACROBATISCHE EXERCITIËN.

Aanvang des avonds te half acht.

DEUTSCHES VAUDEVILLE-THEATER,

im Saale des Herrn P. WIERSEMA, buiten de Heerepoort.

SONNABEND, den 29 September 1838:

JOCO DER BRASILIANISCHE AFFE, Melodrama in 2 Acten, v. GOLDPRIN.

NACHER:

DIE WIENER IN BERLIN, Liederposse in 1 Act, VON HOLZEY.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden avond, omstreeks 10 uren, verloste van eenen welgeschapenen, doch, tot onze bittere droefheid, dooden ZOON MARGARETHA VAN SLOGTEREN, geliefde Echtgenoote van

J. BOSCH, JR.,
Koek- en Banketbakker, aan Der-Aa Kerkhof.

GRONINGEN den 24 September 1838.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote, Vrouwe A. S. C. EMMEN, beviel heden van ons Zevende Kind, den Vierden ZOON.

WINSCHOTEN den 27 September 1838.

Mr. **H. J. H. MODDERMAN.**

⁂ Getrouwd:

J. W. E. EBBINGE,
Predikant te *Oudelemmer c. a.*,
en
L. W. TEN WOLDE.

MEPPEL den 23 September 1838.

Eenige kennisgeving.

⁂ GRONINGEN den 21 September 1838. Heden op den middag overleed, na eene hevige ziekte van eenige dagen, in den ouderdom van ruim 68 jaren, tot bittere droefheid zijner Kinderen, de Heer BERNARDUS JOSEPHUS PAPING, in leven *Medicinæ Doctor te Groningen.*

⁂ GRONINGEN den 22 September 1838. Heden overleed alhier, na een langdurig en smartelijk lijden, de Hoog Welgeboren Heer W. C. E. DE VAN DER SCHUEREN, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

⁂ Ons jongste Zoontje HERO ontviel ons heden; hij was ruim 20 weken oud.

GRONINGEN den 27 September 1838.

E. DOMMERING.
A. DOMMERING,
geb. **MIEDENDORP.**

⁂ GRONINGEN den 26 September 1838. Heden avond te 10 uren overleed, tot onze bittere droefheid, onze eenige Dochter FRINA MAGDALENA, in den ouderdom van één jaar en negentien dagen. Hoe hard ons dit verlies ook moge treffen, hopen wij met gelatenheid in den wil des Allerhoogsten te berusten.

L. HEERES.
E. HEERES,
geb. **WEDEMEIJER.**

⁂ Bij **R. J. SCHIERBEEK**, te *Groningen*, is gedrukt en bij **R. J. SCHIERBEEK**, JUNIOR, en verder alom te bekomen:

PAULUS, de Apostel van onzen Heer *JEZUS CHRISTUS.*

Door T. F. UILKENS, *Predikant* te *Loppersum.* In twee Deelen, 1ste Deel.

Dit Werk zal zoo wel bij Lezers van Romantische Verhalen als bij hoogschatters van het Evangelie tot aangename en nuttige lektuur kunnen verstrekken; terwijl de inkleeding zoodanig is, dat de geschiedenis des grooten Apostels er getrouw bij bewaard blijft.

Ook is bij denzelven gedrukt het voor ieder Christen Leeraar zoo onontbeerlijk Werk, getiteld:

HET PROTESTANTSCH LEERAARSAMBT,

IN DESZELFS

GANSCHEN OMVANG;

een Handboek der Praktische Godgeleerdheid. Naar het Hoogduitsch van den *Prelaat* L. HÜFFEL; *Vertaald* en *Omgewerkt* door I. BUSCH KEISER, *Leeraar bij de Hervormden te Westerwijtwert*, thans te *Mensingeweer.*

De prijs van het geheele Werk, uit twee zware Boekdeelen bestaande, is f 11 - 00.

De DILIGENCE,

Een TIJDSCHRIFT van en voor de PROVINCIE *GRONINGEN*, No. 1, wordt met het beste succes uitgegeven bij **H. EEKHOFF**, **H.z.**, en **A. KAMERLINGH**, **W.z.**. No. 2 zal op den bepaalden tijd, den 1 November aanstaande, worden uitgegeven. Daar de ingezondene Bijdragen reeds meer dan toereikende zijn, zullen eenige moeten blijven liggen tot No. 3. De Inteekening voor den geheelen Jaargang of zes Nos. staat als nog open, zijnde een nieuwe en gedetailleerde *Prospectus* bij bovengenoemden en alom te bekomen.

⁂ Bij den Boekhandelaar **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden van de Pers gekomen en verzonden:

I. NIEUWE BIJDRAGEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN HET STRAFREGT, in Verhalen, door *J. B. CHRISTEMEIJER*, met gegrav. Titel en Vignet, à f 3 — 35.

II. UITSPANNINGSUREN VOOR LIGCHAAM EN GEEST; der Nederlandsche Jeugd aangeboden door Mevr. de Wedw. *A. B. VAN MEERTEN*, en opgedragen aan H.H. K.K. H.H. Prinses *SOPHIA*. Met Plaatjes, à f 1 — 25.

Hetzelfde met gekleurde Plaatjes, in karton, à f 1 — 50.

⁂ De Boekhandelaar **J. M. E. MEIJER**, te *Amsterdam*, geeft op heden uit en heeft alom verzonden:

J. VAN DEN HAGE, DE SCHAAPHERDER. Een Verhaal uit den Utrechtschen oorlog, 1481—1483. Met fraai gegraveerde Titels en Vignetten op Staal. Twee Deelen, gr. 8vo, f 8 — 40.

Binnen 2 à 3 maanden volgt stellig het vervolg en slot van dit Werk.

Daar des Schrijvers eerste Werk, getiteld: HET SLOT LOEVESTEIN IN 1570, binnen zeer korten tijd geheel uitverkocht is geweest, zoo twijfelt de Uitgever niet, of dit weder bijzonder goed geschreven Verhaal zal bij ons Nederlandsch Publiek met genoegen ontvangen worden.

Één kompleet STAATSBLAD van het *Koningrijk der Nederlanden*, voor een' billijken prijs te bekomen bij **J. MEKEL**, Boekhandelaar te *Appingedam.* — Brieven *franko.*

Ten KANTORE van den ondergeteekende, J.C. VAN HASSELT,

worden dagelijks, van negen tot zes uren, behalve Zaturdags na den middag, BETAALD de COUPONS van de EFFEKTEN, verschenen den 1 October, alsmede OVERGENOMEN de STROOKEN en OBLIGATIËN, ter bekoming van NIEUWE STELLEN COUPONS der *WERKELIJKE SCHULD*, *RUSLAND*, als *ANDERE*, ook de UITGELOTE OBLIGATIËN *RUSLAND* 1831/33.

J. C. VAN HASSELT.

Bij H. A. ISRAËLS, *Negotiant in Effekten*,

aan de Vischmarkt, worden OVERGENOMEN de BEWIJZEN ter BEKOMING van NIEUWE COUPONS bij de 5 pCt. *WERKELIJKE SCHULD*, ten einde daarvoor NIEUWE BLADEN COUPONS te bezorgen; rekommanderende hij zich ten dien einde en tot alles, wat zijn Vak betreft, in de gunst van het geëerde Publiek.

⁂ In den loop der maand December 1838 zal publiek worden verkocht: de VASTE BEKLEMMING van 12 Bunders best oud *Groenland*, gelegen nabij den *Koekoek*, buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, benevens nog de HELFT der VASTE BEKLEMMING van 7 Bunders oud *Groenland*, in den *Paddepoel* gelegen; toebehoorende aan de Weduwe ARON VAN DAM.

Mr. **J. W. QUINTUS**, *Notaris.*

Aanstaanden DINGSDAG, den 2 October 1838,

te 11 uren, zullen, door de Firma **BOS & COMP.**, op de Groote Markt, worden verkocht: Een zoo goed als nieuwe KRUIDENIERS WINKEL met NESTEN en LADEN, verder groote TOONBANK met TOEBEHOOREN, KOFFIJMOLEN, KOFFIJBRANDER met BAK, OLIE- en GORTBAK, KOPEREN SCHALEN met BALANSEN, KOPEREN en IJZEREN GEWIGTEN, THEEBUSSEN, TABAKSVAATJES, TROMMEN, TINNEN MATEN en TRECHTERS, WITTE LIKEURFLESSCHEN en hetgene verder tot eenen kompleten Winkel behoort. Alles uitmuntend geconditioneerd.

⁂ Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, openbaar Notaris, residerende op het *Hoogezand*, daartoe gecommitteerd bij vonnis der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Groningen*, zal, ten overstaan van het VREDEGEREGT des Kantons *Hoogezand*, ten verzoeke zijner PRINCIPALEN, op Zaturdag den 29 September 1838, des avonds om 5 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. NIEBOER, in het Gemeentehuis op het *Hoogezand*, publiek in Percelen of in Massa verkoopen de VASTE GOEDEREN, toebehoorende aan HINDERKIEN HIELKES NIESTIJL, Weduwe van JELLE JACOBS OOMKES, en CONSORTEN, bestaande in I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend letter A no. 8, en een los SCHUURTJE, met de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van ongeveer 25 Bunders *Bouw en Hooilanden*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 100.

II. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunder, 50 Roeden *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 30.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunder, 50 Roeden *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 25.

Een en ander staande en gelegen onder *Engelbert*, Gemeente *Noorddijk.*

De Voorwaarden van Verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA.**

HOUTVEILING,

onder HOUTKOOPERS, van twee in de maand September aangebragte Smaksladingen DANTZIGER GREENEN BALKEN, DEELEN en STAVEN, en eene Lading BREWIGSCHE BALKEN, JUFFERS en KOLDERS, op Dingsdag, den 2 October 1838, des voormiddags te 10 uren, bij den Zaagmolen van WILKENS en ENGELSMAN, te *Veendam.*

J. J. DE BLÉCOURT,
Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING van
Traan, Walvischbaarden, Robben-Vellen, enz. te *Harlingen.*

Op WOENSDAG, den 10 October 1838, des namiddags te 3 uren, in de Herberg *ROMA*, te *Harlingen*, zullen, ten overstaan van een' bevoegden BEAMBTE, in het openbaar, aan de meestbiedenden worden verkocht:

Circa 100,000 Ned. Kannen TRAAN,
5,500 » Ponden BAARDEN,
800 stuks ROBBENVELLEN,

en zulks in Kavelingen, volgens Notitiën, welke, benevens de Conditiën, in tijds zullen zijn te bekomen ten Kantore van de Heeren BAREND VISSER EN ZOON, te *Harlingen.*

⁂ De ondergeteekende adverteert, dat de ONDERNEMING van PUBLIEKE VERKOOPINGEN van ROERENDE GOEDEREN, zoowel in het BOELHUIS in den CAROLI-WEG, als bij HUIS en ELDERS, op den gewonen voet zal worden VOORTGEZET onder het bestuur van den Heer Mr. **D. R. WIJCKERHELD BISDOM**, Advokaat, aan de Groote Markt, nabij de Hoofdwacht, te *Groningen*, bij wien dienaangaande dagelijks alle GEVORDERDE INLICHTINGEN kunnen worden bekomen, en die tot het *afdoen* van alle OPENSTAANDE ZAKEN is GEMAGTIGD. Het Boelhuis is bij voortduring geopend des vóórmiddags van 10 tot 12 uren.

C. H. COCKINGA.

⁂ De ondergeteekende, *RIJKS VEEARTS*, maakt bij deze bekend, dat hij, ingevolge Resolutie van de Edele Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van de Provincie *Groningen*, zijne Standplaats *APPINGEDAM* met die van *SAPPEMEER* heeft VERWISSELD.

SAPPEMEER den 24 September 1838.

L. R. VAN CALCAR, J.z.

Aan het MAGAZIJN van
MODEARTIKELEN, PARFUMERIEN, ENZ., ENZ. van
A. D. BRANDON,
in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*,

zijn ontvangen:

Supra fijne OOSTINDISCHE ZIJDEN, GEBROCHEERDE en ANDERE FOULARS, ECHARPEN of LANGE DASSEN voor HEEREN.

Vele soorten van COLS, HANDSCHOENEN, BOORDEN, BRETELS, OVER- en REISHEMDEN, VOORHEMDJES met en zonder CHABOTS, DAMES ECHARPS, COLLIERS, FICHUS en RETICULES.

LAKENSCHE en DAMASTEN TAFEL- en PIANOKLEEDEN.

ZIJDEN en KATOENEN PARAPLUIS, REISCASSETTEN, SCHEERETUIS.

DAMES TOILETDOOZEN, van PALYSANDERHOUT ingelegd, *zeer rijk gemonteerd*, FRANSCHE SPAARLAMPJES met PLATTE en RONDE PITTEN, ENGELSCHE PATENT-WASKAARSEN, à *f* 1 — 20, en vele MODEARTIKELEN en GALANTERIEN meer; als ook **GOMELASTIEKE STOFFEN**

(*ondoordringbaar voor den Regen*), voor MANTELS en JAGTJASSEN, WINDKUSSENS, OVERSCHOENEN, GEWEERFOUDRAALS, CLISSOIRS, GESCHILDERDE en ANDERE BALLEN, ENZ., ENZ.

W. SCHUTTER,
Juwelier-, Goud- en Zilversmid, te Groningen,

adverteert, dat hij, onverminderd zijnen briljant gesorteerden WINKEL aan de Vischmarkt, nog een' WINKEL, mede wel gesorteerd, heeft geplaatst *voor de Apoort*, onder directie van zijn' Zoon L. B. SCHUTTER, alwaar hij ook tevens eene HORLOGIE- en UURWERKMAKERIJ heeft opgerigt; zijnde door buitengewoon kundige Werklieden in staat, alles zoo goed mogelijk in orde te kunnen maken, zoowel CILINDER- als andere WERKEN; HORLOGIEN worden aan de Vischmarkt ook ter Reparatie aangenomen; belovende een spoedige en accurate behandeling.

NB. Dezelve heeft eene schoone sortering GOUDEN en ZILVEREN HORLOGIEN, alsmede SCHILDPADDEN en veel meer andere WERKEN reeds frisch ontvangen, en is binnen eenige dagen nog meer wachtende.

LEEST HIER!

E. H. HERSCHEL verwittigt bij deze het geëerde Publiek, dat hij *niet* op de *Kermis* met zijne Kraam zal voorstaan, maar ten ZIJNEN HUIZE ruim voorzien zal zijn in alle soorten van GEKLEURDE moderne BONTEN, alsmede van een fraai Assortement ¾ THIBET-, GEBROCHEERDE- en GEWONE MERINOSSEN, en voorts in alles, wat tot zijn vak behoort; verzoekt gunst en rekommandatie.

LET WEL!

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij deze Herfst-Kermis met *GEENE* KRAAM zal Uitgepakt zijn, en tevens zijnen WINKEL ruim voorzien is van moderne FRANSCHE en ENGELSCHE GEDRUKTE KATOENEN, EFFENE en GEBLOEMDE MERINOSSEN, GERUITE en EFFENE HALVE ZIJDEN STOFFEN, WITTE GOEDEREN en alle soorten van DOEKEN, ENZ., ENZ.

Houdt zich ten vriendelijkste gerekommandeerd.

H. J. SCHAAP,
Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

J. B. MEDDENS, aan de Vischmarkt,

heeft ontvangen: fijne RUIGE VELLEN tot PETTEN, KRAGEN en AFZETTING van HEEREN JASSEN, echte NATURELL RING BOAS, waar tegen PELLERINES geruild kunnen worden. Dezelve staat ook met eene KRAAM op de KERMIS, in de 2de Roef, de 2de Kraam van de Groote Markt.

GERLOF DE JAGER

maakt bij deze aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij met zijne wel gesorteerde BEDDENKRAAM staat op de *KERMIS*, de eerste Kraam van de Harderingestraat, en ruim voorzien is van alle soorten van GEVULD en ONGEVULD BEDDEGOED, DONS en VEREN, fijne en ordinaire WOLLEN, SITSEN en KATOENEN DEKENS, BEDDETIJKEN, LOOSETIJKEN en BEDDEPARKEN, nieuwe EFFENE en GEBLOEMDE TRIJPEN, in onderscheidene Kleuren en Patronen, mooije OUDE ROODE DITO STOELen CHAISKUSSENS, REISZAKKEN, BEDDELIGTERS, ENZ., ENZ., ENZ.; verzoekende vriendelijk eens ieders gunst en rekommandatie; kunnende men zich van eene prompte bediening verzekerd houden.

J. KERKHOVEN, *Dames Kapper*,

heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij op heden van *Parijs* heeft ontvangen: Eene uitmuntende sortering DAMES TOUREN van alle Kleuren en differente MODELLEN, alsmede fijne PARFUMERIEN en MODEARTIKELEN naar den laatsten smaak.

P.S. Bovengenoemdens VROUW zal, gedurende de KERMIS, met eene KRAAM staan op de VISCHMARKT, op den Hoek van de Eerste Roef, bij de Stoeldraaijerstraat.

F. A. MULLER en ECHTGENOOTE

berigten aan de Kunstminnaars, dat zij gezamenlijk LES GEVEN in de SNELSCHILDERKUNST met OLIEVERF, in de OOSTERSCHE SCHILDERKUNST, om de schoonste Bloemen en Vruchten te Schilderen, hetwelk in zes tot twaalf Lessen geleerd wordt; als ook in het SILHOUETTEREN op BOOMBLADEREN. De prijs is voor één' *f* 20 — 00 en voor twee Leerlingen *f* 32 — 00; de verdere onkosten voor Verf en Penseelen gaan geen *f* 12 — 00 te boven. Het honorarium wordt niet eerder betaald, dan na *grondig Onderwijs* genoten te hebben. Zij zijn te spreken of te ontbieden ten Huize van N. DE MULDER, in *het Wapen van Amsterdam*, Logement in de Heerestraat.

GRAVEERKUNST.

T. A. KEIKES, GRAVEUR bij de GROOTE KERK, te *LEEUWARDEN*, beveelt zich bij voortduring aan tot het GRAVEREN van REGTERLIJKE ZEGELS of STEMPELS, GESLACHTWAPENS, PORTRETTEN, LETTERS, ENZ., ENZ., op allerlei METALEN en alle soorten van fijne GESTEENTEN, als KORNOLIJN, ENZ., ENZ., voor ZEGELRINGEN en CACHETTEN.

Eene BOVENWONING te HUUR.

Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

⁂ Een nog weinig gebruikte HOLLANDSCHE KAPWAGEN, met trijp gevoerd, benevens eenen lossen BOK voor den Koetsier en KUSSENS, alsmede een HOLLANDSCHE FOURGON, met blaauw Laken gevoerd, en beide met Lantaarnen voorzien, te zien en te Koop bij den Logementhouder H. VAN DER LAAN, in *de Zeven Provinciën*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, met een Stel GEREIDEN, voor beide geschikt.

Bij den Vleeschhouwer J. WITKOP,

in de Oude Ebbingestraat, zal op heden worden geslagt: eene extra puik-vette en fijne JONGE KOE, en een extra puik-vet en blank ZOETEMELKS KALF.

Er wordt GEVRAAGD, tegen November:

Eene **KEUKENMEID**, tevens kunnende MELKEN en KERNEN. Adres bij den Slagter REINKINGH, in de Turftorenstraat.

HUND & COMP.

vragen ten hunnen KANTORE een' **LEERLING.**

AANKONDIGING VAN HARDDRAVERIJEN.

Met permissie van den Burgemeester van de Gemeente **WEDDE**, gedenkt de Kastelein PIETER R. OOSTERVELD, te *Draaijerij*, op MAANDAG, den 1 October, des namiddags te 2 uren, te laten verharddraven, door Paarden, die naar geen' Stads Prijs hebben gedongen: een paar fraaije BLOEMVAZEN tot PRIJS, en een paar ZILVEREN SPOREN tot PREMIE.

HARDDRAVERIJ te *EZINGHE*,
om een fraai ZILVEREN TABAKSKOMFOOR tot PRIJS, en eene ZILVEREN TABAKSDOOS tot PREMIE,

met gewonen luister, op ZATURDAG, den 29 SEPTEMBER 1838, door Paarden, welke geen' Prijs, van Stadswege aangeboden, gewonnen hebben, en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De Keuring der Paarden zal plaats hebben ten Huize van R. G. MEIJER, des namiddags te 2 uren.

AFLOOP VAN HARDDRAVERIJEN.

GRIJPSKERK den 27 September. Gisteren heeft hier de gewone Harddraverij met Paard en Chais plaats gehad. Men dong met twaalf Paarden naar de uitgeloofde *briljante Albasten Pendule*, welke behaald werd met het Paard van den Heer J. & J. HUITINGA, te Tjerkwerd (Vriesland), bereden door den Pikeur J. P. DE BOER.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 21 tot en met den 27 September 1838 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 10 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 5 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 25 *September*. TARWE ruim prijshoudende: 70 ℔ oude Bak-Tarwe *f* 9; 68, 70, 71 ℔ n. roode Oml. *f* 8,25,75, *f* 9; 68, 70, 71 ℔ dito Old. *f* 8, *f* 8,50,75. — ROGGE en BOEKWEIT tot iets hoogere prijzen redelijk wel afgaande: 68, 70 ℔ oude Rogge *f* 7,25,55; 66, 68 ℔ nieuwe *f* 6,10,40; 60, 62, 64 ℔ n. Grijze Zand-Boekweit *f* 3,85, *f* 4,15,45; 62 ℔ Zwarte dito *f* 4. — GERST prijshoudende: 54, 56, 58 ℔ n. Winter *f* 3,70, *f* 4, *f* 4,25; 56, 58 ℔ Zomer *f* 3,40,65. — HAVER wel zoo goed te plaatsen: 38, 41, 44, 47, 50 ℔ Dikke *f* 1,80, *f* 2, *f* 2,20,40,60; 35, 38, 41 ℔ Blanke Voer *f* 1,70,85, *f* 2,05; 38, 40, 42 ℔ Zwarte Voer *f* 1,90, *f* 2,05,20. — PAARDENBOONEN *f* 4,50,75. — Grove GORT *f* 6,90, *f* 7,25,30; Parel dito de 100 Ned. ℔ *f* 9,75, *f* 12. — KOOLZAAD slap: *f* 9, *f* 10, *f* 11,50. — ZOMERZAAD *f* 9, *f* 10,25. — LIJNZAAD *f* 7, *f* 9. — DEDER- en MOSTERDZAAD vond geene koopers. — RAAPOLIE *f* 44. — BOTER ¼ Ton *f* 25, *f* 26.

ROTTERDAM, den 24 *September*. Puike o. en j. Zeeuwsche TARWE ruim *f* 9 hooger, p. o. *f* 345, *f* 333; mind. *f* 315, *f* 297; p. jar. *f* 330, *f* 321; ord. en ger. *f* 315 *f* 300, *f* 285. Vreemde soorten tot iets hoogere prijzen ter spek. en cons. met meer handel: 125 ℔ witb. Poolsche *f* 330, in entr.; 129 ℔ o. Silez. *f* 320; 128, 129 ℔ jar. Rijn *f* 312, *f* 315; voorts in cons.: 128, 129 ℔ j. Rijn *f* 322, *f* 330; 128 ℔ o. roode Nassaud. *f* 325; 126 ℔ o. Bovenl. *f* 315; 127 ℔ n. dito *f* 290, en in veiling 124 ℔ beschad. witb. Poolsche tot *f* 313, *f* 315. — ROGGE; Puike nieuwe Zeeuwsche en Inlandsche *f* 9 hooger: 117, 118, 120 ℔ n. Riga *f* 192, *f* 193, *f* 198; 117 ℔ dito *f* 196, *f* 199; 116 ℔ dito Coursche *f* 200; 121 ℔ o. Rijn *f* 205; 123 ℔ Pruissische *f* 206; 118 ℔ n. Riga *f* 200; 124 ℔ jar. Groot-Brab. *f* 225; 121 ℔ o. Mecklenb. *f* 215; 118 ℔ o. Libau *f* 200 en 117 ℔ n. Archang. *f* 196. — GERST: 106 ℔ n. Libau te Delftshaven *f* 175; 107 ℔ dito te Schiedam *f* 175, *f* 176; 110, 111 ℔ n. Arendsb. *f* 189; 110, 111 ℔ j. dito te Delftshaven *f* 172; 108, 109 ℔ o. Nassaud. *f* 146. — HAVER; Zeeuwsche en Inlandsche *f* 3 lager: 84 ℔ o. Gron. Voeder *f* 87. — BOEKWEIT: Noord-Brab. *f* 8 a 10 lager en tot *f* 162, *f* 160 verkocht. — ERWTEN: Nieuwe Zeeuws. blaauwe zijn *f* 7½ hooger betaald; d°. Walch. hebben *f* 210 opgebragt. — KOOLZAAD: Ordinair oud Zeeuwsch 72 ℒ. Zomerzaad 55, 57 ℒ en afwijkende kwaliteiten van 54 tot 50 ℒ. — LIJNZAAD: 108, 109 ℔ Archangel *f* 265. — Ter beurze is verkocht: 130 ℔ j. Rijn Tarwe in ent. *f* 320; 115 ℔ o. Riga Rogge *f* 190; 122 ℔ n. Mannh. *f* 210, en 123 ℔ j. dito *f* 216.

AMSTERDAM, den 24 *September*. In TARWE weder belangrijke handel geschied, tot hoogere prijzen. In entr.: 130, 132 ℔ witb. Pols. *f* 350 *f* 357; 126, 128 ℔ dito *f* 330, *f* 345; 128 ℔ b. j. d°. *f* 335; 128 ℔ p. Sil. *f* 330; 129 ℔ p. j. Nord. *f* 326. In cons. 126 ℔ witte Poolsche *f* 353; 129, 130 ℔ knappe bonte Poolsche *f* 352, *f* 355; 129 ℔ rood bonte dito *f* 350; 125 ℔ bonte dito *f* 326; 125 ℔ rood bonte dito *f* 322; 124 ℔ rood bonte Koningsb. *f* 310; 121 ℔ bonte Poolsche *f* 310; 131, 132 ℔ Rost. *f* 335, *f* 340 bij partijen; 119, 121 ℔ Viesche *f* 287, *f* 295; 128 ℔ Zeeuwsche *f* 325; 127 ℔ dito *f* 325 aan de Zaan; 126, 127 ℔ o. Pommersche *f* 305, *f* 310. — ROGGE tot ruim vorige prijzen verkocht: 122 ℔ Oostvries. *f* 220; 116 ℔ Pruis. *f* 213; 123 ℔ Oostvries. *f* 223; 123 ℔ p. n. Zeeuws. *f* 228. — GERST in een doen: 96 ℔ Vriess. W. *f* 120; 102 ℔ dito Z. *f* 125; 98 ℔ Maarten *f* 120. — HAVER bij gerijven als voren: 88 ℔ dikke *f* 94. — BOEKWEIT prijshoudende: 117 ℔ Amersf. *f* 170; 113 ℔ Overijss. Zand *f* 151; 109 ℔ Bredas. *f* 140. — Nog van Tarwe 126 ℔ o. p. witte Poolsche *f* 355; 126 ℔ Holsteins. *f* 305.

KOOLZAAD in een doen: Nieuw Holst. 67 ℒ, Elve 50 a 55 ℒ; op 9 vat dadelijk 75½ ℒ; op 9 vat Rubsen 74 ℒ. — LIJNZAAD in een doen: 107 ℔ Arch. *f* 260; 110, 111 ℔ Mem. *f* 275.

RAAPOLIE iets flaauwer: per 6/w. *f* 46,75; vlieg. *f* 45,50,75; Oct. *f* 45,50, *f* 44,75; Nov. en Dec. *f* 45,75 a 25; Mei *f* 43. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 33; vlieg. *f* 32; HENNEPOLIE per 6/w. *f* 40; vlieg. *f* 39. — RAAPKOEKEN *f* 66 a *f* 72. — LIJNKOEKEN *f* 8 a *f* 9.

Van den 25sten. Heden is nog verkocht van Tarwe 127 ℔ b. Poolsche in entr. tot *f* 335 en van Rogge 119 ℔ Munstersche in cons. *f* 212.

Van den 26sten. TARWE als voren, doch niet veel in omgegaan, de gesteldheid goed prijshoudende, 127 ℔ n. Pools. *f* 335 in entr. In cons.: 126 ℔ p. o. witte Pools. *f* 353, *f* 355; 134 p. Pommer *f* 355. — ROGGE tot volgende prijzen bij gerijven gedaan, 115 ℔ Pruis. *f* 208; 119 ℔ Munst. *f* 212; 122 ℔ Oostvr. *f* 222. — GERST in een doen: 96 ℔ n. Vr. Zomer *f* 115. — HAVER als voren: 88 ℔ dikke *f* 94 bij gerijf. — BOEKWEIT traag: 111, 112 ℔ Vries. *f* 145, *f* 147.

Tegen Maandag, den 1 October, zijn in publieke veiling aangeslagen circa 76 L. beschadigde bonte Poolsche Tarwe, op zolder en op het water liggende, en wegende 118, 122, 123, 124, 125 ℔.

KOOLZAAD prijshoudende: Oud Norder 70 ℒ, op 9 vat in Sept. 75½ ℒ; in Oct. 76 ℒ. — LIJNZAAD in een doen: 107 ℔ Arch. *f* 260.

RAAPOLIE flaauw; per 6/w. *f* 46,25, *f* 46; vliegende *f* 45,25, *f* 45; October *f* 44,75; November *f* 45; December *f* 45,25; Mei *f* 42,50. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 32,50, vliegende *f* 31,75.

LONDEN, den 21 *September*. Deze week is er zeer weinig nieuwe TARWE aangevoerd; het weinige, dat voorkwam, werd vlug tot de prijzen van Maandag gekocht. Er is veel vraag naar vreemde TARWE geweest, tot de koersen van Maandag. — GERST weinig aangevoerd en met geringen handel. — Ook de aanvoer van HAVER was matig; mooije partijen Engelsche en Iersche zijn schaarsch, en wel zoo goed te verkoopen; hoewel de prijzen onveranderd zijn.

De middelprijzen der GRANEN van de laatste zes weken zijn:

	Tarwe,	*Gerst*,	*Haver*,	*Rogge*,	*Boonen*,	*Erwten*.
voor	72/2	33/11	23/10	38/6	40/8	37/5
de regten zijn:	2/8	12/4	12/3	12/6	9/6	14.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM, den* 26 *Sept.*

	l.k.	h.k.	te 4½ u.
Ned., Werk. Sch. 2½ pc.	53 11/16	a 53 13/16	53¼
dito dito ... 5 —	101 3/8	101 7/16	101 3/8
Uitgestelde dito	129/128	-	
Kansbilj. van dito ... *f*	24 1/8	24 3/16	24 3/16
Amortis.-Syndic. 4½ pc.	9[illegible]	95 1/8	95 1/8
dito dito 3½ —	79 3/8	-	
Handelmaatsch 4½ —	170 3/4	171 1/2	171 1/2
Nieuwe dito .. 4½ —		-	
dito dito 1837 . 4½ —		-	
O. I. Leening . 5 —	99 1/2	-	
Aand. Kansb. b. West. —		-	
Aand. Rijn Spoorweg —	105 3/4	106	
Fr., Ins. op 't Grtb. 3 —		-	
Engeland dito .. 3 —		-	
Sp., L. b. Ard. v. 85 p. st. 5 —	18	-	
Dito bij dito, onb. stukk.	16 3/8	16 1/2	
Passive		-	
Deferred		-	
Fransche Uitgestelde .	5 5/16	-	
Port., Obl. te Lond. 3 pc.		-	
Nap., Cert. b. *L. & B.* 5 —		-	
Dito bij *Falconn. & C.* 5 —	94 1/2	-	
Leening te L. bij Roths. 5 —		-	

	l.k.	h.k.	te 4½ u.
Aandeel. Tavoliere 3½ pc.		a	
Dito te Parijs. .. 3½ —		-	
R., Obl. *Hope* 1798, 1816, 5 —	105 1/2	105 5/8	105 1/2
dito 1828 en 1829 ... 5 —	105 3/4	-	
Cert. bij dito 18 21/22 . 5 —	97 9/16	97 5/8	
Obl. te Londen ... 5 —		-	
Cert. te Hamburg .. 5 —		-	
Inschrijv. in Assign. . 6 —	69 1/4	-	
Certific. van dito .. 6 —		-	
Polen, Aand. m. Lot. fl. 300 *f*		-	
Idem Idem 500 -		-	
Pruissen, dito dito R. 50 -		-	
Neg. Londen 1830 .. 4 pc.		-	
Oostenr., dito dito *f* 250 -		-	
Metalliek ...... 5 pc.	104	-	
Dito te Londen gen. 2½ —		-	
Ween. Bank b. *Goll & C.* 5 —	104 1/2	-	
Dito .... 4 —		-	
N. Weener Aandeel. fl. 500 *f*		-	
Den., L. te Londen 3 pc.		-	
Braz., Dito bij Rotsch. 5 —	82 7/8	-	
Louisiana bij *Hope* .. 5 —	99 3/4	-	
Darmst. Aand. bij Loting		-	

De houding onzer binnenl. fondsen leverde heden weinig der vermelding waardig op. Nu eens werd daarin eene geringe neiging tot prijsverbetering, dan eens weder tot achteruitgang zigtbaar; ten slotte bleef de prijs een zweem hooger, dan gisteren, Oude Aand. Handelmaatschappij schenen zich aanvankelijk niet op hunne laatstvorige hoogte te kunnen handhaven, en waren van den openingskoers 171 reeds tot 170¾ gevallen, doch bleven door eenige inkoopen, die voornamelijk op het einde der beurs werden bewerkstelligd, circa ½ pCt. hooger, dan gisteren. — Rijnspoorweg iets meer aangeboden.

Ardoins hebben zich bij zeer onbeduidende affaire circa 5/16 pCt. lager dan gisteren gesteld. Daar zich onze spekulanten gisteren niet gelijk die van Antwerpen op de valsche telegrafische depêche om den tuin hebben laten leiden, was ook natuurlijkerwijze de terugwerking minder gevoelig en de huidige daling veeleer als het gevolg van den achteruitgang te Parijs te beschouwen. De handel was zeer gering.

In Columbianen was veel affaire en hebben zich de koersen iets verbeterd.

Koers van het Geld: Bel. 2¾ a 3 pCt.; Prolong. 3¼ a 3½ pCt.; Wissel-Disc. 2¾ pCt.; Columb. 2de van 100 p. st. 17 5/16, ½; van 250 p. st. 16 1/16, ⅛; Onbep. Coup. *f* 3, *f* 3 1/16; Kl. Coup. *f* 3, *f* 3 1/16; Peru Coup. *f* 2; Bl. Grieken van 100 p. st. 15½; van 200 p. st. 13½, 3/16; van 300 p. st. 12 15/16; *Ardoins* Nov. 1837 en Mei 1838 12¾.

Laatste prijzen te vijf uren. Integr. 2½ pCt. 53 13/16; Holl. 5 pCt. 101⅝ a 7/16; Kansbilj. *f* 24 3/16; *Ardoins* van 85 p. st. 18.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)